

● Pierfortunato Raimondo

Nocí k úsvitu naděje

Život je někdy složitý a staví nás před obtížně řešitelné problémy. Rádi bychom v té chvíli někoho požádali o pomoc, ale lidé kolem nás se zdají být hluchí; dívají se do zrcadel nebo na obrazovky a jsou obráceni jen sami do sebe.

Každý den slyšíme o válkách a násilí, o osamělosti a chudobě. Každou chvíli se objeví nějaká bouře: klimatická, zdravotní, finanční... A pak ty poplašné zprávy: o stárnutí společnosti, odlivu mozků, invazi cizinců, neschopnosti vzdělávat se, křehkosti nových generací...

Narůstá úzkost, strach a obavy: lékaři svědčí o množících se extrémních případech neklidu u mladých lidí, kteří se obracejí proti sobě. Nechybí vzduch, ale schopnost ho dýchat; nechybí budoucnost, ale důvěra v to, že ji budeme moci žít.

A přece právě v noci byla zažehnuta naděje; právě v bolesti dává perspektiva jejího konce sílu ji snášet; právě na kříži vzbuzuje Ježíš naději na vzkříšení.

Jubileum nám připomíná, že křesťané jsou lidé naděje. Cítí Otcovu lásku; fascinuje je život Syna, který je silnější než zlo a smrt; radost a síla Ducha je inspiruje. Nemohou prostě žít bez naděje.

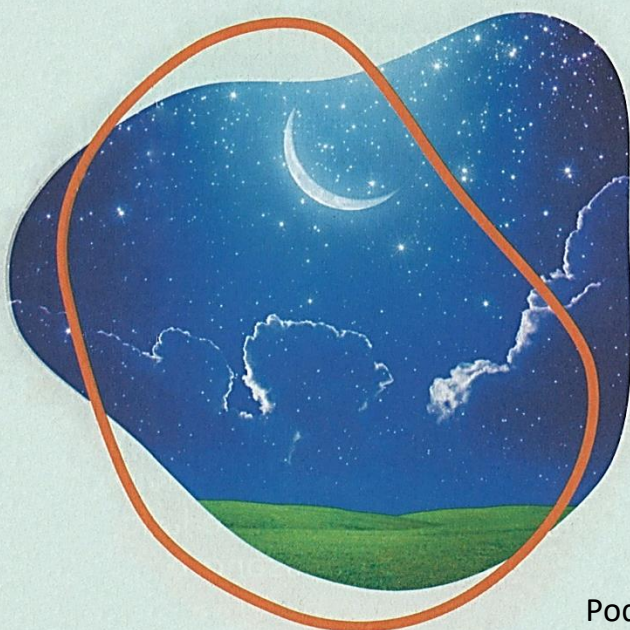
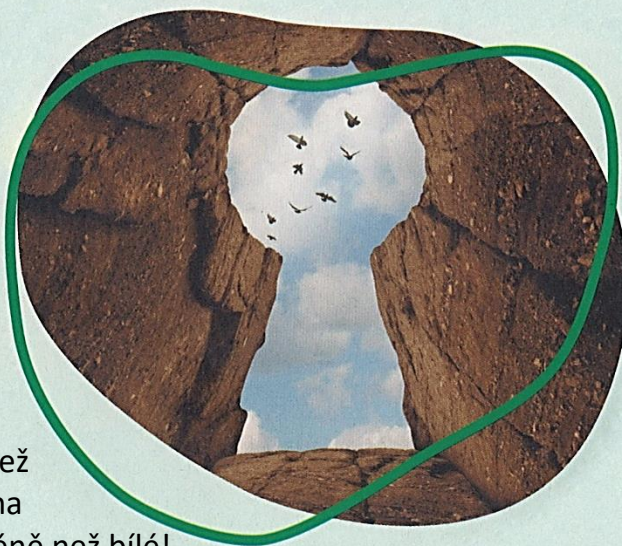
Sestry a bratři

Než začneme mluvit o naději, seznámme se s pěti jejími příbuznými, přáteli a spojenci. Pomohou nám ji přiblížit, poznat a posílit.

Pravda

V uších našich předků by současná slova o krizi naděje zněla velmi podivně. **Nikdy v dějinách**, alespoň v západním světě, nebyla hospodářská **prosperita** tak všeobecná. V Itálii i v České republice žijeme již mnoho let v míru, demokracii a svobodě. **Pokrok** ve vědě a technice denně zlepšuje náš život. Kultura, umění a informace jsou často dostupné všem a zdarma.

Prvním spojencem naděje je **pozorování reality**. Víme, že „větší hluk dělá padající strom než rostoucí les“; média upozorňují na černé skvrny na bílém listu papíru – ale černé barvy je vždycky méně než bílé! Psychologové nám říkají, že se v devadesáti procentech případů obáváme událostí, které se nikdy nestanou. A téměř vždy budeme mít k dispozici **zdroje** – vlastní nebo cizí –, abychom situace, které nastanou, zvládli.

Sny

Každý cíl si před jeho dosažením musíme vysnit. Člověk po něm musí hluboce **toužit**, hýčkat ho ve své představivosti, promýšlet strategie pro jeho dosažení, a pak krok za krokem sledovat vytyčenou cestu.

V každém životním období se nám nabízejí různé možnosti. Nemusíme všechny využít, ale důležité je neztratit vášně, zvědavost a úžas. Nikdy nepřestávejme **hledat** a vzhlížet ke hvězdám.

Podíváme-li se do historie, zjistíme, že z trosek se často zrodily krásné věci a lepší lidé. Z chyb a omylů vznikají nezvyklé perspektivy, které vedou k novým cestám právě proto, že jsou **přijaty a transformovány**.

Optimismus

Pro někoho je tento postoj otázkou charakteru, pro jiného vůle. Optimisté se často usmívají, zůstávají klidní, v každé situaci vidí **pozitivní stránku**. Napětí tlumí vtipem a udržují morálku skupiny, i když se něco nedaří.

Nesmíme však zaměňovat optimismus a naivitu. Není pravda, že vždycky „všechno dobře dopadne“. V životě se střídá tma a světlo, léto a zima, radosti a strasti. Stejně tak ale není pravda, že „všechno skončí špatně“. Pokud si **vážíme možností**, které každý z nás má, a snažíme se jich co nejlépe využít, získáme realistický pohled na věc!

Je důležité vidět **sklenici napůl plnou** (ne napůl prázdnou)! Zaručí nám to, že se nenecháme odradit, zjistíme, že každá krize má hranice, a pak ji snáze překonáme.

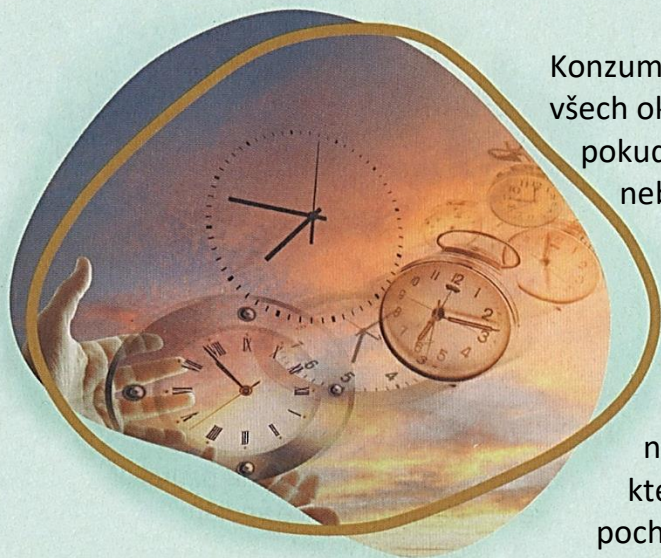

Očekávání

Konzumní společnost nás učí chtít všechno, okamžitě a za všech okolností. Vábivé hlasy reklamy nás nutí cítit se hloupě, pokud všechno nevlastníme, ať už na to máme prostředky nebo ne: stačí, když to budeme mít rychle!

Zkusme si vzpomenout na vzrušení z vánočních dárků, které bylo tím větší, čím déle jsme si představovali, co by v těch záhadných balíčcích jen mohlo být...

Příroda nás učí čekat: **je čas** setí a čas sklizně, ale nejdůležitější je čas, kdy se začínají ukazovat plody, které musí **růst a dozrávat**. Čekání nám pomáhá pochopit hodnotu věcí a připravuje nás na to, abychom je přijali takové, jaké jsou, a určili jim místo, které si zaslouží.

Víra

Víra nám v náboženské zkušenosti pomáhá překonat nejtěžší chvíle. Naznačuje jejich **smysl** a **východisko**. Víra je zakotvena v dějinách a ve společenství, kde je Bůh vnímán jako otec a matka, kteří dělají vše pro dobro svých dětí a nikdy je neopustí. Tyto společné dějiny zahrnují jak zkoušky, tak i útechy v těžkostech; najdeme v nich povzbuzení i vytrvalost v naději.

Víra je **důvěra v Toho**, kdo vše **moudře** stvořil, a je na nás, abychom se vydali jeho směrem a přijali to, co zůstává tajemstvím. Víra je však dar. Nikdo ji nemůže vyžadovat, může ji pouze přijmout. Nikdo ji nemůže dát sám sobě, pouze se jí otevřít. Někteří lidé Boha nenacházejí, ačkoli ho hledají. Ale všichni **Mu mohou dovolit, aby je našel**.

Symbyly naděje I.

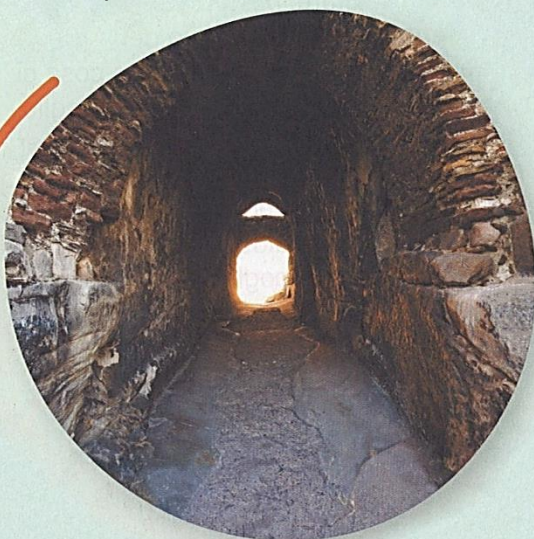

Zelená naděje

Je snadné uhodnout důvod této volby: zelená je barva přírody a vegetace; mladé zelené sazenice jsou živé a skrývá se v nich budoucnost – stejně jako v lidech v jejich „zelených letech“. Je to také barva rovnováhy, klidu a harmonie. Pochopí to ten, kdo doufá.

Modrá obloha za mraky

Všichni vědí, že modrá obloha existuje; když ale prší, zdá se to být nemožné! Přesto se vždycky mraky rozplynou, objeví se stále větší modré plochy a slunce se vrátí, aby ohřálo zemi. Neopustilo nás, jen se dočasně skrylo.

Světlo na konci tunelu

Pohled do tunelu na nás působí tísnivě. Když pak vejdem dovnitř a vidíme světlo na jeho konci, je často velmi malé. Stojíme-li v zatáčce, nebo když se v tunelu utvoří mlha, můžeme jenom věřit, že má svůj konec. Jeho architekt se určitě nemýlil – tunel je tady proto, aby nás provedl na druhou stranu.

Květina mezi skalami

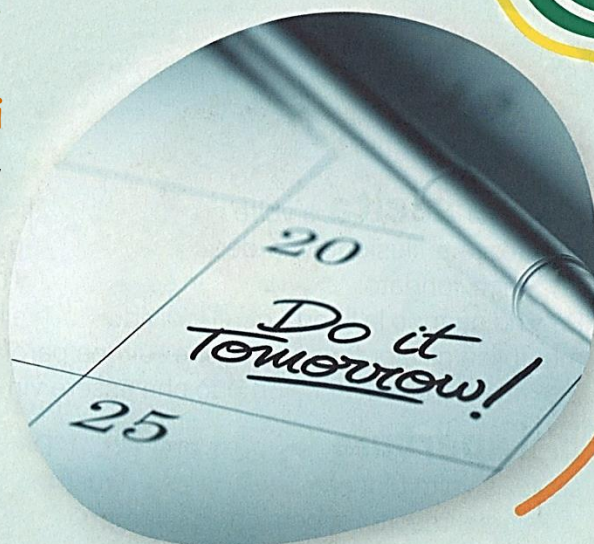
Zdá se to jako zázrak: život je ale tak silný, že stačí kousek země, trochu dešťové vody a semínko nesené větrem, aby se zrodila krásná květina. Děje se to i na poušti, v chladu nebo mezi skalami. I my máme vše, co potřebujeme, abychom rozkvetli a přinesli plody.

Symbols naděje II.

Zítřek v kalendáři

„Je tu ještě zítřek“, naznačuje název filmu Paoly Cortellesi. Přestože vše směřuje proti jejímu snu o vysvobození ze zajetých kolejí, šťastná intuice hlavní hrdince říká: co není možné získat dnes, bude možné dosáhnout zítra. Čas je vzácný, ale ještě pořád ho máme.

Kotva lodi

Papež František zmiňuje tento obraz z listu Židům ve své jubilejní bule. Touto „jistou a pevnou kotvou“ je křesťanská naděje v Ježíše. I když je moře rozbouřené, tento pevný bod nás chrání před tím, abychom se nechali unášet a podlehli bouři.

Zvednout se po pádu

Této schopnosti nás učí děti. Tato přirozená síla nás staví na nohy a nutí jít dál. Někdy spadneme a zraníme se, a pak můžeme plakat a nadávat. Když však bolest přejde, je potřeba vstát a pokračovat v cestě.

Dítě se narodí

To je největší radost člověka, nejkrásnější příslib budoucnosti, svědectví o tom, že život ani Bůh na nás ještě nezanevřel. „Touha mladých lidí plodit nové syny a dcery závisí na naději a plodí naději,“ píše papež a odvolává se na ni.

Naděje je... I.

... **volba**, i když někdy odvážná a obtížná. Není to bezstarostnost a iluze, ale rozhodnutí jít za realistickým cílem, založené na důvěře v sebe sama, v lidstvo a v Boha. Když svoboda jednotlivců zabíjí dobro, právě ti, kdo doufají, násobí své úsilí s vědomím, že poslední slovo bude mít Život, protože je v nás zapsán a jen on může nakonec zvítězit.

... **otevřenost** vůči budoucnosti, vůči druhým, vůči Bohu. A dokonce i vůči sobě samým, i když jsme někdy spoutáni svými zvyky a frustracemi. Je třeba se stavět tváří v tvář nevyřešenému problému s vědomím, že vždy existuje plán „B“. Vesmír ho má připravený; je jen na nás, abychom otevřeli oči, spatřili ho a podnikli potřebné kroky k jeho dosažení. Můžeme vzývat Ducha Božího, ale je nezbytné otevřít uši a srdce, abychom ho slyšeli.

... **„radost před radostí“** (Filón). Ten, kdo doufá, již ochutnává něco, co ještě není, ale určitě přijde. Je to jen otázka času a každý den nás přibližuje k cíli. Čekají nás těžké dny, ale ty nám poslouží k tomu, abychom k němu rozhodněji směřovali. A my budeme mít příležitost růst v milosrdenství a odpuštění vůči těm, kteří nás nechávají čekat, a učit se od Boha.

Naděje je... II.

Křesťanská naděje

... **nezklame**, píše svatý Pavel (Řím 5,5), protože je **postavena na Boží lásce v Kristu**, od něhož nás nic (ani „soužení, úzkost, pronásledování, hlad, nahota, nebezpečí, meč“) neodloučí (Řím 8,35-39). Skutečná modlitba nám umožňuje uvědomit si Boží dary a vede nás k tomu, abychom je přijali a dobře využili pro sebe i pro druhé.

... **je teologickou ctností** v tradici církve, tedy takovou, která je vlastní Bohu a která nás činí podobnými jemu. Je to ctnost pozemského Ježíše, který byl přesvědčen, že se musí „rozhodně vydat na cestu do Jeruzaléma“ (Lk 9,51), kde bude pronásledován a zabit; tato smrt však nebyla ničím jiným než **dveřmi ke vzkříšení**.

Pro nás znamená jistotu, že jsme ve víře a v Kristově zaslíbení určení k věčnému životu v zářící Boží skutečnosti (Řím 6,22).

... **je prožívána společně, posilována společenstvím.**

Od samého počátku ji křesťané oslavují tím, že si připomínají Ježíšovu smrt a vzkříšení a zároveň očekávají jeho návrat. Mezitím všichni přispívají na potřeby druhých, berou na sebe jejich slabosti, podepírají se a odpouštějí si. Není příčina ubývajících naděje v naší době v nedostatku vzájemných vztahů?

Papež František je v bule **Spes non confundit** přesvědčen, že „*je třeba věnovat pozornost mnoha dobrým věcem, které jsou ve světě přítomny, abychom neupadli do pokušení nechat se zahltit zlem a násilím.*“

Křesťany však žádá, aby byli prvními **proroky a budovateli naděje**: aby tvořili mír, znovu se otevřeli otcovství a mateřství, vězňům dávali příležitost znovu začít, byli nablízku nemocným, pečovali o mladé, přijímali vyhnance, uprchlíky a vysídlence, vážili si starých lidí a chudým nabízeli možnosti vykoupení se z dluhů.

INJEKCE NADĚJE

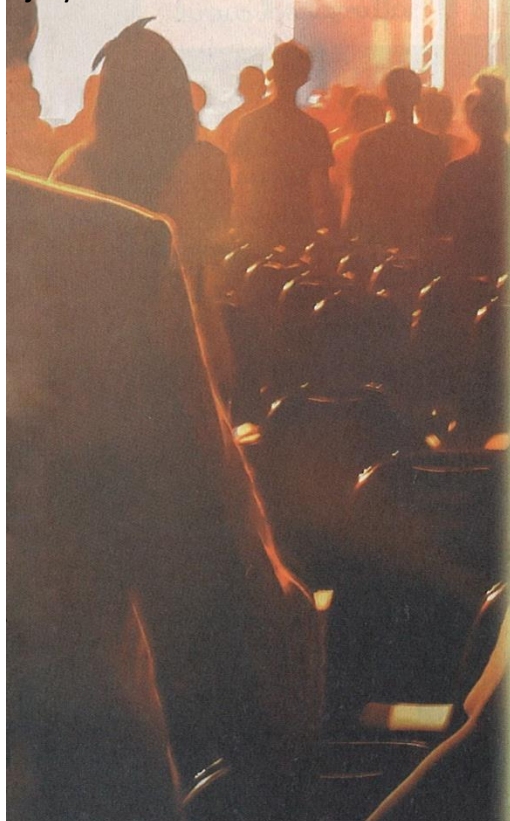
Všechny písně a videa najdete na kanálu Youtube po zadání názvu, popř. interpreta...

PÍSNĚ

Pozdraveno budiž světlo – Hradišťan; O naději – Ulrichovi; Bůh je tak blízko nás – Chapela; Mluv ke mně králi – Chapela; Pane můj, ty jediný – Chapela
Můj Bůh je můj štít – Chapela; Můžeš mít radost – Střípký

VIDEA

EYRIE – Orlí hnízdo; Animanimals CROCODILE; The Present – Dárek <https://youtu.be/lcsiix8aDJA>; NADĚJE v dobách zlých – V. Kodet

Učíme se naději

Napíšu si tři kvality, které na sobě oceňuji: spojené s tělem, myslí, emocemi a duší. Když mě Bůh stvořil, nezmýlil se a udělal mě správně.

Pochválím někoho za jeho přednost, nějaký skutek nebo za laskavou větu. Ať už jsem ho znal nebo ne – vážím si ho za to.

Ve svých vzpomínkách jsem rozpoznal chvíle, kdy jsem se po nějakém pádu zvedl. Vždycky se najde někdo, kdo mi pomůže, ale slů k novému začátku musím najít sám.

Když se stane něco opravdu ošklivého, je těžké na tom vidět pozitiva. V tu chvíli zkusím něco namalovat, vytvořit, zahrát, napsat, představit si ve své fantazii...

Tváří v tvář nějaké těžkosti nebo zkoušce se na ni zkusím podívat s odstupem. Bude za měsíc ještě aktuální? Naučila mne něčemu?

Každý večer hodím do sklenice tři lístky, na kterých bude napsán jeden skutek, jedna událost a jedna osoba, která můj den proměnila k lepšímu.

Pokaždé, když mi někdo projeví laskavost, najdu někoho, kdo by ji také potřeboval. Pak mu ji prokážu, aniž bych mu cokoliv vysvětlil nebo něco žádal.

Od probuzení chválím Boha života za to, že mohu dýchat, vidět, cítit, hýbat se, mluvit, chodit, tancovat, zpívat... A co ještě dalšího?

Rozdělím se s jedním nebo více přáteli o jednu pozitivní věc, se kterou jsem se dnes potkal: zkušenost, větu, nápad, něco, co mi udělalo radost...

Na zrcadlo, které používám, nalepím lístek s nápisem: „Podívej – tvář osoby, na které bude záviset moje štěstí...”

Obklopím se pozitivními lidmi, kteří hledají dobro, málokdy si stěžují, nekritizují druhé, často se smějí.

Zapíšu si nejzábavnější věc, kterou jsem dnes slyšel, viděl nebo udělal. Zábava a dovádění člověku zlepšují náladu a posilují srdce!

Co by mohlo být v očích Ježíše a z hlediska jeho lásky dnes opravdu důležité? Za co by mi řekl: „Super! Nejsi daleko od Božího království!”

Znám skvělou zkratku! Ke každému cíli vede mnoha cest, takže se naučím nelpět na jednom řešení, ale představovat si více cest...

Zastavím se před něčím krásným a strávím tři minuty tím, že budu tuto krásu obdivovat nebo ji naslouchat, ať už to bude obraz, květina, kresba, báseň, hudba...

Jsem si jistý, že dnes mne život překvapí, poskytne mi mnoho příležitostí k setkání, poznávání, učení, dávání a přijímání lásky.

Vyfotím si to nejkrásnější, co mi bylo dnes darováno. Uvědomím si, co na tom bylo vzácného a nečekaného. Jak by byl bez toho život nudný!

Každý týden si najdu trochu času na obdarování někoho v nesnázích: osamocенého, starého, nemocného, nebo toho, kdo potřebuje něčí blízkost.

Začnu si psát seznam lidí, známých i neznámých, kteří ve svém životě udělali něco, z čeho jsem měl prospěch. Nikdy se mi nepodaří najít ošechnu!

Když se cítím sklesle, vynasnažím se hýbat, chodit, dýchat čerstvým vzduchem, běžet a nechat proudit endorfin. Svět je tady pro mne!